

UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH

Právnická fakulta

Katedra občianskeho práva

**KOŠICKÉ DNI
SÚKROMNÉHO PRÁVA V.**

Recenzovaný zborník vedeckých prác

KDSP
KOŠICKÉ DNI SÚKROMNÉHO PRÁVA

Košice 2024

Recenzovaný zborník vedeckých prác z medzinárodnej vedeckej konferencie Košické dni súkromného práva V., ktorá sa konala v dňoch 17. až 19. apríla 2024, je čiastkovým výstupom riešenia grantovej úlohy projektu schváleného Vedeckou grantovou agentúrou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied pod registračným číslom 1/0431/23 s názvom „Konkurencia záujmov spotrebiteľov a obchodníkov pri dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb na jednotnom digitálnom trhu s dôrazom na právne a ekonomické aspekty“.

Editori:**doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M.**

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva

Mgr. Tobiáš Pacák

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva

Mgr. Michaela Szittyaiová

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva

Recenzenti:**prof. JUDr. Anton Dulak, PhD.**

Paneurópska vysoká škola v Bratislave, Fakulta práva, Ústav súkromného práva

prof. JUDr. Daniela Gandžalová, PhD.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva

prof. JUDr. Josef Salač Ph.D.

Univerzita Karlova v Prahe, Právnická fakulta, Katedra občanského práva

© 2024 Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Publikácia je šírená v tlačenej aj elektronickej podobe pod verejnou licenciou CreativeCommons 4.0CC BY-NC-ND 4.0 („Uved'te pôvod - Nepoužívajte komerčne - Nespracováajte“)

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani jeho žiadnu inú časť nemožno reprodukovat', ukladať do informačných systémov alebo inak rozširovať bez súhlasu majiteľov práv.

Za odbornú a jazykovú stránku zborníka vedeckých prác zodpovedajú autori. Rukopis neprešiel redakčnou ani jazykovou úpravou.

Dostupné od: 17.4.2024

Umiestnenie: www.unibook.upjs.sk

ISBN 978-80-8129-168-5 (e-publikácia)

ISBN 978-80-8129-167-8 (tlačená publikácia)

Sponzori konferencie

ČOLLÁK & PARTNERI
advokátska kancelária

VF | ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA
JUDR. VLADIMÍR FILIČKO, PHD., S. R. O.

BRÖSTL | ČENTÍK
ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA

KINSTELLAR

ADVOKÄTSKA KANCELÄRIA
§ LEGITY

CORVIN LEGAL

ÚVOD

Predkladaný recenzovaný zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Košické dni súkromného práva V. je v poradí už piatym publikačným výstupom vedeckých prác z tohto podujatia.

Prvý ročník Košických dni súkromného práva sa uskutočnil v roku 2016 a začínal s najvyššími ambíciami. Kládol si za cieľ založiť tradíciu organizácie takéhoto podujatia, sústrediť do Košíc odborníkov v oblasti súkromného práva a vytvoriť medzigeneračný priestor na výmenu názorov. Dnes možno skonštatovať, že sa vytýčené ciele darí napĺňať, a to nielen vďaka zanietným organizátorom, ale najmä vďaka účastníkom, ktorých prítomnosť a vedecký prínos je pre podujatie tohto druhu neoceniteľný. A preto nás teší, že Katedra občianskeho práva Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach spolu s občianskym združením Košické dni súkromného práva mohla zorganizovať už piaty ročník tejto konferencie.

Množstvo účastníkov a zaslané publikačné výstupy sú dôkazom toho, že konferencia Košické dni súkromného práva je platformou na medzigeneračnú diskusiu a poskytuje priestor na výmenu názorov a skúseností tak akademikov ako aj odborníkov z praxe.

Zároveň sme úprimne radi, že konferencia Košické dni súkromného práva za päťročnicu svojej existencie nadobudla aj medzinárodný rozmer a čoraz viac púta pozornosť odborníkov zo zahraničia.

Organizátori konferencie sa pri jej príprave snažia reflektovať nájstojčivé právne problémy súčasnosti. Dnešná spoločnosť pomaly opúšťa fyzický svet a presúva svoje fungovanie čoraz viac do virtuálnej reality. To zásadným spôsobom mení paradigmu fungovania spoločnosti, právny poriadok nevynímajúc. Digitálna revolúcia zasahuje do všetkých oblastí práva a esenciálne vplýva na reguláciu celého právneho prostredia.

Aj tieto skutočnosti v nemalej miere ovplyvnili, že sa tento ročník Košických dni súkromného práva V. organizuje s podtitulom „Súkromné právo v digitálnej ére“. Avšak v rámci slobodnej akademickej diskusie organizátori konferencie vítajú tiež súvisiace príspevky a témy, ktoré vhodným spôsobom obohatia začatý právny dialóg. Už tradične výmena názorov na Košických dňoch súkromného práva prebieha v štyroch sekciách, ktoré predurčili aj tematické rozdelenie zborníka na občianske právo hmotné, civilné právo procesné, rodinné právo a právo duševného vlastníctva.

Príspevky v zborníku z vedeckej konferencie Košické dni súkromného práva V. boli vypracované v rámci riešenia projektu VEGA č. 1/0431/23 s názvom „Konkurencia záujmov spotrebiteľov a obchodníkov pri dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb na jednotnom digitálnom trhu s dôrazom na právne a ekonomické aspekty“.

Zostavovatelia zborníka veria, že príspevky v ňom uverejnené budú nielen základom pre ďalšiu vedeckú diskusiu, ale v mnohom môžu byť inšpiráciou aj pre legislatívny proces, či nadväzujúci vedecký výskum.

Košice, 17.4.2024

Doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M.

OBSAH

OBČIANSKE PRÁVO HMOTNÉ

<i>VPLYV DIGITALIZÁCIE NA PRÁVNÝ PORIADOK EURÓPSKEJ ÚNIE A SLOVENSKEJ REPUBLIKY</i>	17
---	----

JUDr. Vladimír Filičko, PhD.

<i>PRELOMENIE ZÁSADY NEMO PLUS IURIS PRI NADOBÚDANÍ VLASTNÍCKEHO PRÁVA K NEHNUTEĽNOSTIAM OD NEVLASTNÍKA</i>	26
---	----

doc. JUDr. PhDr. Marian Horváth, Ph.D.

JUDr. Zlatica Poláček Tureková, PhD.

<i>ELEKTRONICKÁ KOMUNIKÁCIA V PRACOVNOM PRÁVE</i>	41
---	----

Mgr. Natália Kalinák

<i>DÍTĚ JAKO ZVLÁŠŤ ZRANITELNÝ SPOTŘEBITEL V PROSTŘEDÍ SOCIÁLNÍCH SÍTÍ</i>	54
--	----

Mgr. Petra Kotápišová

<i>DIGITÁLNE TECHNOLOGIE A MOŽNOSTI ICH VYUŽITIA AKO NOVÉHO TRANSAKČNÉHO RÁMCA</i>	61
--	----

doc. JUDr. Martin Križan, PhD.

<i>INŠTITÚT DORUČOVANIA PÍSO MNOSTÍ V PRACOVNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH – VZNIK, VÝZNAM A ĎALŠÍ OSUD</i>	71
--	----

Mgr. Ivan Kunderát, PhD.

<i>PROBLEMATICKÉ ASPEKTY ZODPOVEDNOSTI ŠTÁTU ZA SÚKROMNOPRÁVNE NÁROKY POŠKODENÝCH NEČINNOSŤOU ŠTÁTU PRI ODSTRAŇOVANÍ STARÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ</i>	80
---	----

doc. JUDr. Marianna Novotná, PhD. univ. prof.

JUDr. Veronika Zoričáková, PhD.

<i>CEZHRANIČNÉ NÁROKY POŠKODENÝCH VLASTNÍKOV ÁUT ZO ŠKANDÁLU DIESELGATE</i>	89
---	----

JUDr. Ľuboslav Sisák, PhD.

CIVILNÉ PRÁVO PROCESNÉ

<i>DÔVODY OBNOVY KONANIA V CIVILNOM KONANÍ A ICH KOMPARÁCIA S DÔVODMI OBNOVY TRESTNÉHO KONANIA</i>	100
JUDr. Martin Baločko	
<i>NIKTORÉ ASPEKTY TROV CIVILNÉHO SPOROVÉHO KONANIA</i>	107
JUDr. Dominik Čipka	
<i>NEEXISTUJÚCI DOHĽAD NAD ROZHODCOVSKÝM SÚDNICTVOM? NIEKOĽKO ÚVAH NAD ODMIETANÍM PRÁVOMOCI ORGÁNMI ALTERNATÍVNEHO RIEŠENIA SPOROV</i>	116
doc. JUDr. Jaroslav Čollák, PhD	
<i>ZMENA PARADIGMY: ELEKTRONIZÁCIA EXEKÚCIÍ A BUDÚCNOSŤ DRAŽIEB</i>	128
Mgr. Viktória Jančárová	
Mgr. Martin Hrčka	
<i>ROZDIELY, PLUSY A MÍNUSY ELEKTRONICKÉHO V POROVNANÍ S VLASTNORUČNÝM PODPISOM</i>	137
JUDr. Martina Kerekešová	
<i>HRANICE UPLATŇOVANIA FORMÁLNEJ PRAVDY V CIVILNOM SPOROVOM KONANÍ PRI POSUDZOVANÍ VECNEJ LEGITIMÁCIE</i>	142
JUDr. Viktória Kol'veková, PhD.	
<i>PASIVITA SLABŠEJ STRANY AKO ROZHODUJÚCI DETERMINANT BUDOVANIA SKUTKOVÉHO ZÁKLADU SÚDNEHO ROZHODNUTIA</i>	152
JUDr. Miroslava Kušníriková, PhD.	
<i>VÝZVY A LIMITY VÝSLUCHU SVEDKA V DIGITÁLNEJ ÉRE</i>	163
prof. JUDr. Alexandra Löwy, PhD., LL.M.	
JUDr. Laura Fotopolusová	
<i>VERITEĽSKÉ ORGÁNY V KONKURZNÝCH KONANIACH AKO NÁSTROJ EFEKTÍVNEHO VYMÁHANIA POHĽADÁVOK OD DLŽNÍKOV</i>	172
JUDr. PhDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA	
<i>PRINCÍP PRÁVNEJ ISTOTY PRI POSÚDENÍ OTÁZKY NÁHRADY ZA ZÁKONNÉ VECNÉ BREMENÁ</i>	184
JUDr. Zuzana Mikulová, LL.M.	

PRÁVO NA SÚDNU OCHRANU V KONTEXTE NÁROKOV, KTORÝCH VÝŠKA ZÁVISÍ OD ÚVAHY SÚDU 191

Mgr. Tobiáš Pacák

MIESTO PODANIA ŽALOBY NA OBNOVU KONANIA PODĽA SPRÁVNEHO SÚDNEHO PORIADKU AKO ĎALŠIA PODMIENKA PRÍPUSTNOSTI? 204

JUDr. Ján Pollák

AUTOMATIZACE V ROZHODOVÁNÍ CIVILNÍHO SOUDU – MOŽNOST, NEBO NUTNOST? 210

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.

NEODKLADNÉ OPATRENIA AKO PROSTRIEDOK OCHRANY PRED UMELOU INTELIGENCIOU 218

JUDr. Martin Serfözö, PhD.

PREVENTÍVNA REŠTRUKTURALIZÁCIA 231

doc. JUDr. Milan Sudzina, PhD.

PRÁVNA (Č)ISTOTA CIVILNÝCH ROZHODNUTÍ Z EURÓPSKEJ PERSPEKTÍVY ŽALOBA NA OBNOVU KONANIA A PREJUDICIÁLNE OTÁZKY 245

Mgr. Michaela Szittyaiová

FORMULÁROVÝ ODPOR PROTI PLATOBNÉMU ROZKAZU 253

JUDr. Rastislav Trnka

IMPLEMENTÁCIA DIGITALIZÁCIE SÚDNEJ SPOLUPRÁCE V EURÓPSKEJ ÚNII A SITUÁCIA V SLOVENSKOM CIVILNOM KONANÍ 261

doc. JUDr. Katarína Zajác Ševcová, PhD.

RODINNÉ PRÁVO

PRÁVNA ÚPRAVA RODIČOVSKÉHO DÔCHODKU A GDPR 276

JUDr. Anna Burdová, PhD.

doc. Ing. Miroslav Gombár, PhD.

doc. Mgr. Nella Svetozarovová, PhD.

OBJEKTIVIZÁCIA VÝŽIVNÉHO RODIČOV K DEŤOM 285

doc. Mgr. Lenka Dufalová, PhD.

Mgr. Tamara Čipková, PhD.

<i>OCHRANA MALOLETÝCH V DIGITÁLNO M PRIESTORE V PODMIENKACH SR</i>	299
Mgr. Peter Koromház, PhD.	
<i>URČENÍ OTCOVSTVÍ SOUHLASNÝM PROHLÁŠENÍM PO NOVELIZACI K 1. 1. 2024</i>	310
JUDr. Renáta Šínová, PhD.	
<i>CÍRKEVNÍ SŇATEK V KONTEXTU MOŽNÉHO PŘIJETÍ TZV. MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY</i>	319
Veronika Vališová	
<i>PRÁVA DÍTĚTE V ONLINE PROSTORU</i>	328
JUDr. Lenka Westphalová, Ph.D.	
<u>PRÁVO DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA</u>	
<i>PRÁVO AUTOROV A VYDAVATELOV NA NÁHRADU ODMENY</i>	346
JUDr. Zuzana Adamová, PhD.	
<i>AKT O DIGITÁLNYCH SLUŽBÁCH V BOJI PROTI DEZINFORMÁCIÁM AKO KAŽDODENNEJ DÁVKE VIRTUÁLNEJ REALITY</i>	356
Doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M.	
<i>TRESTNOPRÁVNÁ OCHRANA DIGITÁLNEHO OBSAHU NA INTERNETE V PODMIENKACH SLOVENSKEJ REPUBLIKY</i>	366
JUDr. Laura Bachňáková Rózenfeldová, PhD.	
<i>OCHRANA ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ V DIGITÁL NÍM PROSTORU INTERNETU - VYBRANÉ VÝZVY</i>	379
JUDr. Michal Černý Ph.D.	
<i>SPRAVODLIVÉ ODMĚŇOVANIE V AUTORSKOM PRÁVE: JEHO ÚČINNOSŤ A MOŽNÉ ALTERNATÍVY</i>	405
prof. JUDr. Branislav Hazucha, LL.D. MJur.	
<i>VÝKON MAJETKOVÝCH PRÁV NEZASTUPOVANÝCH NOSITELOV PRÁV V ZMYSLE AUTORSKÉHO ZÁKONA</i>	414
JUDr. Ivan Husár LL.M.	
<i>NIEKOJKO POZNÁMOK K ZLEJ VIERE PRIHLASOVATEĽA</i>	425
JUDr. Tomáš Klinka	

OBCHODNÉ TAJOMSTVO AKO NAJLEPŠÍ SPÔSOB PRÁVNEJ OCHRANY PRE ALGORITMY V PODNIKANÍ?	432
JUDr. Radka Kopčová, PhD. LL.M.	
EXCESIVNÍ PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ V CIVILNÍCH ŘÍZENÍCH SOUVISEJÍCÍCH S AUTORSKÝM PRÁVEM.....	447
PhDr. Mgr. Michal Krajčírovič	
UPLATŇOVANIE AKTU DSA A JEHO EKONOMICKÉ DOPADY.....	456
JUDr. Lukáš Macko, PhD.	
KNOW-HOW V OBLASTI PRACOVNÉHO PRÁVA	469
JUDr. Štefan Varholík	
VEREJNOPRÁVNE ASPEKTY OCHRANY MAJITEĽOV PR V NA OZNAČENIE ...	476
prof. JUDr. Peter Vojčík ,CSc.	
VÝZNAM ÚŽITKOVÝCH VZOROV PRI ODHAĽOVANÍ FALŠOVANIA MLIEČNYCH VÝROBKOV	493
doc. Ing. Peter Zajác, PhD.	
Ing. Jozef Čapla, PhD.	
Ing. Jozef Čurlej, PhD.	

NIEKTORÉ ASPEKTY TROV CIVILNÉHO SPOROVÉHO KONANIA

JUDr. Dominik Čipka

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Právnická fakulta

dcipka@umb.sk

Abstrakt

Príspevok vo všeobecnosti mapuje problematiku trov konania, pričom sa v konkrétosti zameriava na určité vybrané špecifiká spojené s nárokom na náhradu trov konania za poskytnutie právnych služieb advokátom, ktoré vznikli pred začatím samotného konania.

Abstract

Retribution deals with subject of costs of proceeding, more specifically dealing with expenses of attorneys services, which forego beginning of civil proceeding.

Kľúčové slová: trovy konania, rozhodovanie o trovách konania, súdny poplatok, náhrada za právne služby, predžalobná výzva.

Key words: costs of proceedings, decision-making process of claim of costs of proceedings, court fee, expenses of attorney services, pre-trial notice

Úvod

Nárok na náhradu trov konania predstavuje neodmysliteľnú súčasť civilného sporového konania. V prípade, ak je strana úspešná v spore zastúpená advokátom, sa tento nárok úmerne zvyšuje poskytnutým službám v zmysle príslušnej vyhlášky o advokátskej tarife. V rámci súdneho rozhodnutia však častokrát dochádza k rozdielnostiam v rámci priznávania náhrady za ten ktorý úkon právnej služby poskytnutej advokátom, zvlášť tých, ktoré advokát vykonal pred podaním samotnej žaloby.

V prvej kapitole stručne mapujeme jednotlivé nároky, ktoré prichádzajú do úvahy v rámci rozhodovania o nároku na náhradu trov konania.

V druhej kapitole sa venujeme problematike konkrétnych úkonov právnych služieb, ktoré vznikli v čase pred podaním žaloby a teda pred začatím konania ako takého.

Ako neskôr z príspevku vyplýva, jedným z definičných znakov trov konania je časový okamih ich vzniku, tj. ide o náklady ktoré vzniknú v konaní, pričom je všeobecne známe, že niektoré úkony právnej služby sa realizujú pred podaním žaloby vo veci samej. Nepriek uvedenej skutočnosti, sme si stanovili hypotézu – úspešná strana v spore má nárok na náhradu všetkých nákladov, ktoré jej vznikli nie len v konaní, ale aj v súvislosti s konaním v ktorom sa domáha ochrany svojich subjektívnych práv.

1. Trovy súdneho konania

V civilnom procese, ako takom, máme zákonne trovy konania vymedzené ako všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti

s uplatňovaním alebo bránením práva.¹ Z uvedeného zákonného znenia môžeme veľmi jednoznačne určiť definičné znaky trov konania, ktoré neskôr v príspevku budú kľúčové na posúdenie dôvodnosti uplatnenia vybraných nárokov na náhradu trov konania.

Spomenuté definičné znaky musia byť v zmysle zákonného vymedzenia splnené kumulatívne. V prípade, ak uplatnenému nároku chýba jeden z obligatórnych zákonných znakov, nemožno za takýto úkon priznať jeho náhradu.

Prvým definičným znakom je preukázanosť výdavku. Preukázanosť výdavku môže vyplývať priamo z konania (napríklad zaplatený súdny poplatok; priamo z konania vyplývajúci úkon právnej služby a pod.), alebo musí byť v konaní dodatočne zdôvodnené ich vynaloženie (napríklad úkon právnej služby, ktorý priamo z konania nevyplýva). Nepreukázanosť výdavku teda zakladá dôvod na nepriznanie uplatnenej náhrady za výdavok.

Odôvodnenosť výdavku je ďalším definičným znakom, ktorý uplatnený nárok musí spĺňať, aby ho súd mohol spravodlivo priznať. Aby sme určitý výdavok mohli považovať za odôvodnený, musí tento spĺňať podmienku existencie priameho vzťahu medzi vznikom výdavku a legitímnym procesným cieľom, t.j. obrana subjektívneho práva na súde.

S odôvodnenosťou výdavku priamo súvisí účelnosť vynaloženého výdavku. „Pojem „účelnosť trov“ treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právna zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany.“²

Posledným definičným znakom je priama väzba výdavku na konanie. Priama väzba na konanie, ako zákonná požiadavka pre priznanie nároku na náhradu trov konania, priamo súvisí s odôvodnenosťou nároku. Podľa zákonnej definície „...ktoré vzniknú v konaní...“ tak časovým okamihom vzniku odôvodneného nároku je práve okamih začatia konania. Táto zákonná definícia nie je úplne šťastná, pretože pri jej výklade a následnej aplikácii pri priznávaní nároku na náhradu trov konania spôsobuje komplikácie a to hlavne v otázke zjednotenej praxe priznávania jednotlivých úkonov právnych služieb. Viac sa tomu problému budeme venovať v ďalšej časti príspevku. Pre porovnanie, pôvodná procesná právna úprava³ priamo nelimitovala okamih vzniku trov konania na začatie konania, resp. nedefinovala priamu väzbu trov konania na začatie konania. Ďalším zmienky hodným rozdielom medzi pôvodnou a aktuálnou právnou úpravou je, že pôvodná právna úprava obsahovala demonštratívny výpočet úkonov, ktoré mohli tvoriť obsah náhrady trov konania. Tým že súčasná právna úprava takýto výpočet neobsahuje, možno konštatovať, že zákonodarca ponechal súdom voľnú ruku, aby sami rozhodli, ktoré úkony budú predmetom náhrady trov konania, za predpokladu, že splnia všetky definičné znaky.

Spoločným znakom pôvodnej právnej úpravy ako aj úpravy podľa Civilného sporového poriadku je, že obidva procesné kódexy neobsahujú taxatívny výpočet trov konania, teda poplatkových úkonov, za ktoré možno priznať náhradu. Z aplikačnej praxe však môžeme demonštratívne vymenovať niekoľko nárokovateľných úkonov, ktoré možno považovať za trovy konania a teda súdny poplatok, preddavok, trovy štátu, trovy dôkazu a trovy právneho zastúpenia advokátom. Samozrejme, uvedené nároky predstavujú len

¹ § 251 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok

² Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. Zn. 6MCdo 9/2013

³ § 137 zák. č. 99/1964 Zb. Občiansky súdny poriadok - trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

demonštratívny výpočet a teda, vždy v tom ktorom konaní je potrebné posudzovať jednotlivé uplatnené úkony v zmysle zákonnej definície trov konania, či jednotlivé uplatnené úkony spĺňajú zákonom obligatórne definované pojmové znaky trov konania.

1.1 Súdny poplatok

Poplatková povinnosť, povinnosť zaplatiť súdny poplatok, predstavuje jednu zo základných procesných podmienok (pozitívnych) začatia súdneho konania. Podľa Ústavy Slovenskej republiky možno poplatky ukladať zákonom alebo na základe zákona⁴. Podmienky platenia, výšky, vrátenia a ďalšie okolnosti, ktoré sú so súdnymi poplatkami spojené, sú upravené v osobitnom právnom predpise⁵. Súdny poplatok je poplatok, ktorý sa platí štátu, na základe ktorého štát poskytuje subjektu ktorý ho zaplatil súdnu ochranu. Platenie súdneho poplatku zároveň plní prevenčnú funkciu, v zmysle ktorej je zaplatenie súdneho poplatku limitujúce pre konanie súdu vo veci. Bez platenia súdneho poplatku totiž hrozí stav tzv. neobmedzenej žalovateľnosti právnych nárokov, v dôsledku ktorého by súdy trpeli neprimeranou zaťaženosťou, ktorá by mohla viesť až k úplnému kolapsu súdneho systému z hľadiska efektívnosti konania. Ústava Slovenskej republiky síce garantuje právo na súdnu ochranu, avšak ani toto právo nie je neobmedzené a nepodmienené⁶. Okrem uvedeného zaťažovania súdneho systému táto preventívna funkcia spočíva v zamedzení zneužívania práva na súdnu ochranu v prípadoch bezúspešného bránenia práva.

Vznik poplatkovej povinnosti je vždy spojený s určitým procesným úkonom v rámci civilného konania, resp. so samotným začatím konania. V prípade, ak si poplatník, teda subjekt povinný zaplatiť súdny poplatok, nesplní svoju poplatkovú povinnosť, zákon takéto konanie sankcionuje vo forme zastavenia konania pre nezaplatenie súdneho poplatku⁷. Na druhej strane je potrebné skonštatovať, že ak je to v záujme ochrany práva, zákon upravuje aj prípady, kedy je konanie oslobodené od platenia súdneho poplatku. V takom prípade súdny poplatok neplatí žiaden zo subjektov, keďže je od poplatkovej povinnosti oslobodené celé konanie⁸. Zákonodarcia však pamätal aj na prípady, kedy pre okolnosti na strane žalobcu nemožno dôvodne a spravodlivo očakávať splnenie poplatkovej povinnosti z jeho strany, preto zákonne vymedzil situácie, v ktorých žalobca je oslobodený od platenia súdneho poplatku⁹. Je potrebné dodať, že v uvedenej situácii nie je od konania oslobodené konanie, teda poplatková povinnosť sa ex lege presúva na žalovaného. Nárok náhrady uvedeného takto vyrubeneho a zaplateného poplatku samozrejme bude závisieť od úspechu strany v konaní.

V záujme zachovania individuálneho práva na prístup k súdu je v Civilnom sporovom poriadku upravený procesný inštitút oslobodenia od súdneho poplatku. Zákon ho podmieňuje podaním návrhu, v ktorom navrhovateľ oslobodenia uvedie dôvody preukazujúce oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Ide o tzv. súdne oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Základným predpokladom na priznanie oslobodenia od poplatkovej povinnosti je verejný záujem na ochrane práva na úkor zákonnej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Zákon predpokladá splnenie dvoch podmienok, ako už bolo uvedené, podanie návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku a jeho zdôvodnenie v kontexte pomerov strany, ktoré predpokladajú oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Podľa pomerov strany tak súd rozhodne, či strane prizná oslobodenie od platenia súdneho poplatku a to úplne alebo

⁴ Čl.59 ods. 2. zák. č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky

⁵ Zák. č. 71/1992 Zb. o súdnom poplatku a o poplatku za výpis z registra trestov

⁶ Čl. 46 zák. č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky

⁷ Pozri bližšie § 10 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov

⁸ § 4 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov

⁹ § 4 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov

čiasťočne, alebo strane oslobodenie od platenia súdneho poplatku neprizná. Zákon vyslovene neupravuje možnosť priznania čiastočného oslobodenia, ale zároveň takúto možnosť ani nevylučuje.

1.2 Preddavky a trovy dôkazného prostriedku

Preddavky, ako súčasť trov konania, súvisia do značnej miery s trovami dôkazného prostriedku či vykonania dôkazu. Možno ich definovať, ako súdom určenú sumu, ktorá slúži na pokrytie nákladov spojených so zabezpečením dôkazného prostriedku. Zákon však neurčuje metodiku výpočtu výšky preddavku. Je však odôvodnené predpokladať, že súd pozná aspoň približnú hodnotu jednotlivých dôkazných prostriedkov, ktoré podliehajú spoplatneniu a preto vie najlepšie sám ad hoc určiť výšku preddavku na pokrytie nákladov spojených so zabezpečením dôkazného prostriedku. So zloženého preddavku sa tak následne vyplatí suma vyfakturovaná osobou poverenou zabezpečením dôkazného prostriedku (napr. znalecký posudok, trovy prekladu atď.). V prípade, ak suma preddavku nepostačuje na pokrytie celej vyfakturovanej sumy, vyplatí zvyšnú časť vyfakturovanej odmeny z vlastných finančných prostriedkov.

V zásade sa preddavková povinnosť týka tej strany, ktorá navrhuje vykonanie dôkazu. Ak vykonanie dôkazu navrhujú zhodne obidve strany, môže byť preddavková povinnosť rozdelená medzi strany pomerne.

Súd vždy pred uložením preddavkovej povinnosti posúdi, či navrhnutý dôkaz má zmysel z hľadiska konania na objasnenie sporných skutočností. Ak dospeje k pozitívnemu záveru o účelnosti dôkazu, príde na rad rozhodnutie o uložení preddavkovej povinnosti. Zákon však rozlišuje medzi obligatórnym a fakultatívnym uložením preddavkovej povinnosti. Pokiaľ strana nebola oslobodená od platenia súdneho poplatku, súd ju zaviazne na úhradu preddavkovej povinnosti najneskôr spolu s uznesením, ktorým súd ustanovil znalca¹⁰. V ostatných prípadoch je uloženie preddavkovej povinnosti fakultatívne a vždy záleží od toho ktorého sudcu, či vykoná navrhnutý dôkaz s ktorým sú spojené výdavky.

Ak však strana, ktorej bola uložená preddavková povinnosť, nezloží súdom uložený preddavok, súd dôkaz nevykoná. Uvedený následok upravený v § 253 ods. 3 CSP tak reflektuje procesnú zodpovednosť strán sporu.

Ako už bolo uvedené, s preddavkami úzko súvisí množina trov nazvaná aj ako trovy dôkazného prostriedku. „Trove dôkazu predstavujú výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s obstaraním dôkazného prostriedku a vykonaním jednotlivých dôkazov. Ide najmä o:

- a) Svedočné a výdavky tretej osoby podľa § 259 CSP, spočívajúce v náhrade účelne vynaložených hotových a preukázaných výdavkov spojených s výsluchom
- b) Znalečné, ktoré zahŕňa tarifnú odmenu (hodinovú, podielovú alebo paušálnu), náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času podľa vyhlášky MS SR č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v znení neskorších predpisov. Ak bol znalec v konaní vyslúchnutý podľa § 208 ods. 3 CSP, má v súvislosti s týmto výsluchom rovnaké nároky ako svedok
- c) Náklady odborného vyjadrenia podľa § 206 CSP
- d) Náklady vykonania dôkazu v cudzine podľa nariadenia Rady (ES) č. 1206/2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach

¹⁰ § 253 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok

- e) Hotové výdavky spojené s obstaraním dôkazných prostriedkov (napr. spolplatnené bankové výpisy alebo iné potvrdenia)
- f) Náklady spojené so zabezpečením úradného prekladu.¹¹

Ak strana, ktorá splnila preddavkovú povinnosť, bola v konaní úspešná, súčasťou nároku na náhradu trov konania je bezpochyby aj náhrada zaplateného preddavku.

1.3 Trovy právneho zastúpenia advokátom

Neodmysliteľnou súčasťou nárokovateľnej časti náhrady trov konania sú práve trovy právneho zastúpenia advokátom. Je predsa logické a žiaduce, že ak strana bola v konaní úspešná, nemala by niesť zodpovednosť za náhradu výdavkov svojmu advokátovi v zákonom predpokladanej výške. Je teda v záujem oboch strán, aby nedochádzalo k nadmernému zvyšovaniu týchto trov, pretože práve trovy právneho zastúpenia predstavujú tú najväčšiu položku nároku na náhradu trov konania. Hodnotu úkonov právnych služieb vypočítame podľa vyhlášky o advokátskej tarife¹². Vyhláška jednak upravuje spôsob určenia a výšku odmeny, v rámci ktorej upravuje aj konkrétne úkony právnej služby, za ktoré patrí buď celá alebo znížená odmena, ďalej upravuje konkrétne situácie, kedy dochádza k zníženiu tarifnej hodnoty a ďalšie nároky advokáta akými sú náhrada cestovného, režijných nákladov a náhrady za stratu času.

Uvedená vyhláška však svojimi ustanoveniami nie je v úplnom súlade so základným procesným predpisom, Civilným sporovým poriadkom, hlavne čo sa týka jednotlivých úkonov za ktoré patrí náhrada a ktoré by teda mali byť predmetom náhrady trov konania. Práve tieto sporné ustanovenia budú predmetom ďalších častí príspevku.

2. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za úkony právnych služieb pred začatím konania

Medzi jeden z vyššie uvedených definičných znakov v zmysle úpravy Civilného sporového poriadku patrí okamih vzniku úkony, konkrétne je tento vznik ohraničený konaním ako takým. Zákonodarca v uvedenom kontexte vyslovene určil, že trovy konania sú náklady, ktoré vzniknú v konaní. Na druhej strane je potrebné povedať, že konanie začína doručením žaloby (návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia)¹³, teda zákonodarca vôbec nevzal do úvahy možnosť priznania v rámci náhrady trov konania úkony právnej služby, ktoré síce vzniknú pred konaním, ale svojou povahou majú na konanie priamu väzbu a priamo s konaním súvisia. Zákonodarca pri prijímaní nového procesného kódexu teda v tomto duchu nerešpektoval pôvodnú právnu úpravu ako aj úpravu súvisiacich právnych predpisov¹⁴, ale ani zaužívanú rozhodovaciú prax, ktorá v konaní priznávala náhradu aj za úkony, ktoré priamo v konaní nevznikli. Najvyšší súd Československej socialistickej republiky v rozsudku č. 14/1985 konštatoval, že náklady konania (v zmysle § 137 OSP) nemusia byť vynaložené priamo v konaní, po jeho začatí do jeho právoplatného skončenia, musia však byť zaplatené v bezprostrednej súvislosti s konaním.

¹¹ ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2022, s.1004

¹² Vyhláška ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb

¹³ §156 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok

¹⁴ Napr. vyhláška č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb

Z uvedeného teda vyplýva, že úspešnej strane (t.č. účastníkovi) v konaní bolo možné priznať aj nárok na náhradu trov konania právneho zastúpenia za úkony právnych služieb ako predžalobnej výzvy či prípravy a prevzatia zastupovania. Pri druhom zmienenom úkone právnej služby v zásade súdna prax bola jednotná a za uvedený úkon súdy priznávali náhradu bez výhrad. Naopak, súdna prax nebola jednotná pri priznávaní náhrady za úkon predžalobnej výzvy, rovnako, ako je tomu aj dnes. Práve uvedené úkony budú predmetom tejto kapitoly vo svetle súčasnej právnej úpravy s poukazom na súčasný prístup súdnej praxe k (ne)priznávaniu náhrady v rámci trov konania za uvedené úkony právnych služieb.

2.1 Príprava a prevzatie zastupovania

Podľa § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife, je práve príprava a prevzatie zastupovania advokátom vrátane prvej porady s klientom jeden z úkonov právnej služby, za ktorý vyhláška priznáva odmenu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny, tzn. ide o úkon za ktorý strana v prípade zastupovania advokátom je povinná poskytnúť advokátovi adekvátnu odmenu za poskytnutie právnych služieb.

V zmysle dikcie Civilného sporového konania by však takýto úkon nemal byť predmetom priznaného nároku na náhradu trov konania. Je však takýto postup súdu, ktorým by nepriznal za predmetný úkon náhradu, spravodlivý? Je predsa logické, že advokát, ktorý je pri poskytovaní právnych služieb povinný postupovať s odbornou starostlivosťou¹⁵, sa musí oboznámiť s prípadom náležitým spôsobom, ponúknuť klientovi (strane) možné riešenia jeho právnej situácie a až následne podľa pokynov klienta (strany) zvolí ďalší postup vo veci, ktorým môže, ale aj nemusí, byť podanie žaloby vo veci samej. V uvedenom prípade teda nie je na mieste polemika o tom, aj na priek striktnej dikcii Civilného sporového poriadku, či je spravodlivé priznať nárok na náhradu predmetného úkonu právnej služby. V tomto je zhodná a konzistentná aj samotná súdna prax, ktorá bez akýchkoľvek názorových rozdiel už od účinnosti novej procesnej úpravy priznáva náhradu za predmetný úkon. Je preto možné konštatovať, že priznaný nárok, aj napriek nedodržaniu pojmového znaku v zmysle procesnej úpravy, je spravodlivý.¹⁶

V súdnej praxi, aj s ohľadom na zachovanie princípu spravodlivosti, však existujú dva prípady, kedy nemožno objektívne požadovať priznanie predmetného úkonu. V prvom prípade možno hovoriť o situácii, ak v priebehu konania strana zmení (či už z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov) advokáta. V tomto kontexte je potrebné rozlišovať nárok na náhradu trov konania, v rámci ktorého má byť úkon nahradený, a nárok advokáta na zaplatenie poskytnutej služby. Advokátovi samozrejme odmena za takýto úkon patrí, ktorú musí znášať klient (strana). Avšak, priznanie náhrady v rámci nároku na náhradu trov konania za poskytnutie úkonu právnej služby by vôbec nespĺňalo požiadavku spravodlivosti, keďže by bola duplicitne priznaná náhrada za ten istý úkon právnej služby, ku ktorému došlo na základe konania strany. Ďalší prípad, kedy súd spravodlivo nemusí priznať nárok na náhradu úkonu právnej služby, je prípad podania mimoriadneho opravného prostriedku, konkrétne dovolania, ktorý bol aj judikovaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky – **„pokiaľ advokát zastupoval účastníkov už pred súdmi nižších stupňov v predmetnej veci, nemá právo na odmenu za úkon – prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, keďže tento zástupca už bol náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu. Pokiaľ advokát zastupoval účastníkov už pred súdmi nižších stupňov v predmetnej veci, nemá**

¹⁵ § 18 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii

¹⁶ K uvedenému záveru môžeme dôjsť aj aplikáciou tzv. Radbruchovej formuly, podľa ktorej, ak existuje trenie medzi pozitívnym právom (zákonnosť) a právnou istotou (spravodlivosť), pričom vzniknuté trenie je neznesiteľné, má ustúpiť má ustúpiť zákonnosť spravodlivosti.

právo na odmenu za úkon – prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, keďže tento zástupca už bol náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu.“¹⁷

2.2 Predžalobná výzva

Asi jednou z najväčších kontroverzií v rámci rozhodovania o výške trov konania je práve rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania za úkony právnej služby predžalobnej výzvy. Ako sme si spomínali vyššie v texte, už za čias pôvodnej právnej úpravy neexistovala rozhodovacia konzistentnosť pri priznávaní predmetného nároku. Prijatím Civilného sporového poriadku a jasným definovaním trov konania s ohľadom na časové hľadisko sa mala táto nekonzistentnosť odstrániť a vzhľadom na zmenu spôsobu rozhodovania o trovách konania, kedy o nároku na náhradu trov konania rozhoduje sudca v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a o výške nároku rozhoduje vyšší súdny úradník samostatným uznesením, sa mali pravidlá rozhodovania jasne nastaviť. Opak sa stal pravdou. Už od počiatku panuje názorová nejednotnosť. Názorová línia, ktorá zastáva priznávanie takto uplatneného nároku náhrady trov konania, vychádza z tvrdenia, že ide o účelne vynaložený úkon, ktorým strana (žalobca) sa pokúsil o mimosúdne vyriešenie sporu a pre neochotu protistrany (žalovaného) vyriešiť spor mimosúdne, je férové, aby náhradu za vynaloženú odmenu pre advokáta znášal žalovaný v rámci náhrady trov konania. Opozičná názorová línia však jasne vychádza z dikcie zákona a pri gramatickom a teleologickom výklade ustanovení zákona striktne odmietajú priznávať tento nárok. Autor uvádza, že uvedené názorové odlišnosti sú spôsobené aj novozavedeným spôsobom rozhodovania o trovách konania. Podľa pôvodnej úpravy pri takto nejednotnej súdnej praxi by bolo otázkou času, kedy by sa takáto sporná otázka dostala pred Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý by predmetný rozkol vyriešil. Keďže súčasná koncepcia rozhodovania o trovách konania v podstate neopúšťa okruh súdu prvej inštancie, je prakticky nemožné v tejto otázke zaujať jednotné zaväzujúce stanovisko. My sa pokúsime uvedený názorový rozkol zodpovedať sami.

Úvodom je potrebné konštatovať, že gramatický a rovnako tak teleologický výklad § 251 jasne definuje trovy konania. V tomto kontexte bude pre nás kľúčové práve časové hľadisko. Nemožno spochybňovať vznik daného úkonu, ku ktorému došlo práve v čase pred začatím konania vo veci samej¹⁸ a teda v zmysle uvedeného výkladového postupu takýto nárok nemožno považovať za nárok priznatel'ny v rámci náhrady trov konania. Takýto postup súdu, kedy by náhradu za predmetný úkon v rámci náhrady trov konania nepriznal nemožno považovať za postup, ktorým by bolo porušené právo na súdnu ochranu. K uvedenému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý konštatoval – „Záver o tom, že predžalobná výzva nebola vykonaná počas konania, nemožno považovať za extrémne nelogický, keďže je výsledkom gramatického a teleologického výkladu jasne vyjadrenej zákonnej kategórie. Nepriznanie odmeny a náhrad za úkon právnej služby – predžalobnú výzvu podľa § 13a ods. 1 písm. d) advokátskej tarify nie je zjavný právny omyl pri výklade § 251 Civilného sporového poriadku, a preto nepredstavuje porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“¹⁹. Na druhej strane však vyvstáva otázka, ak má žalobca reálny záujem na vyriešení sporu mimosúdnou cestou,

¹⁷ Uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 125/2011 zo dňa 20.11.2011

¹⁸ Analógiu voči nároku na náhradu úkony právnej služby prípravy a prevzatia zastupovania tu v zásade nemožno uplatniť z dôvodu, že kým úkon príprava a prevzatie zastupovania je úkon ktorý bezprostredne a priamo smeruje k podaniu žaloby, resp. pri zastúpení advokátom bez tohto úkonu žalobu ako takú nemožno podať, podanie predžalobnej výzvy je dobrovoľným, žalobu nepodmieňujúcim úkonom (výnimku tvorí podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní v spotrebiteľských veciach - § 3 ods. 5 písm. d) zák. č. 307/2016 Z.z. o Upomínacom konaní)

¹⁹ Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 60/2022 z 10. februára 2022

predžalobná výzva je v zásade jedným z najefektívnejších prostriedkov na dosiahnutie tohto cieľa. Bolo by preto spravodlivé, aby žalobca v prípade úspechu v spore nemusel znášať náklady spojené s poskytnutím právnej služby. Zákon však pamätá aj na takúto situáciu, avšak nie vo forme procesného nároku vo forme náhrady trov konania. Občiansky zákonník definuje príslušenstvo pohľadávky ako úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením²⁰. Práve predžalobnú výzvu môžeme bez akýchkoľvek pochybností zaradiť medzi náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Ak by si teda žalobca uplatni predžalobnú výzvu ako príslušenstvo pohľadávky vo forme nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, súd by mu mal priznať uvedený nárok. Samozrejme, posúdenie dôvodnosti takého úkonu je výlučne vecou posúdenia súdu.

Autor sa stretol aj názorom, že pokiaľ vyhláška o advokátskej tarife upravuje úkon predžalobnej výzvy ako úkon právnej služby, za ktorý advokátovi patrí náhrada, musí byť náhrada uvedeného úkonu priznaná v rámci nároku na náhradu trov konania. Uvedené tvrdenie je absolútne právne irelevantné. Vyhláška o advokátskej tarife nie je vykonávacím predpisom Civilného sporového poriadku, preto jej ustanovenia nemôžu dopĺňať ustanovenia procesného kódexu. „Na tomto závere nemia nič ani nepraktické a súdy vrátane ústavného súdu zaťažujúce konštrukcie podzákonného predpisu – vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov

za poskytovanie právnych služieb, ktorých účelom nie je bližšie upraviť široké kategórie § 251

Civilného sporového poriadku, ale tak, ako to stanovuje splnomocňujúci § 83 zákona o advokácii upraviť podrobnosti o výške odmeny a náhrad advokátov (podobne III. ÚS 642/2021, bod 19). Komplikovaná úprava toho, na akú odmenu a náhradu má advokát nárok proti klientovi, však nie je úpravou toho, či táto odmena a náhrada je či už preukázaná, účelná, vznikla v konaní alebo súvisí s uplatňovaním alebo bránením práva. V tejto súvislosti treba upozorniť na to, že ministerstvo spravodlivosti ani nemá právomoc vydať vykonávací predpis k § 251 Civilného sporového poriadku, keďže podľa § 466 Civilného sporového poriadku všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti, ustanoví podrobnosti o vedení súdneho spisu a súdnych registrov, zázname z procesných úkonov, zápisnici o procesných úkonoch a o dožiadaní.²¹“

Záver

Je na mieste konštatovať, že proces rozhodovania o nároku na náhradu trov konania nie je jednoduchý a vôbec nie jednoznačný v reáliách slovenského súdnictva. Z príspevku ako takého však vyplynula verifikácia v úvode stanovenej hypotézy - úspešná strana v spore má nárok na náhradu všetkých nákladov, ktoré jej vznikli nie len v konaní, ale aj v súvislosti s konaním v ktorom sa domáha ochrany svojich subjektívnych práv. Hoci nárok na náhradu trov konania za poskytnuté úkony právnych služieb, ktoré advokát klientovi (strane sporu) poskytol v čase pred začatím súdneho konania, nemajú jednotný právny základ ich priznávania, v zmysle článku prezentovaných záverov je možné spravodlivo očakávať ich náhradu. Kým náhradu za úkon – príprava a prevzatie zastúpenia možno požadovať v rámci náhrady trov konania, ako procesný nárok, pretože ide o úkon ktorý priamo a bezprostredne súvisí so začatím konania, úkon predžalobnej výzvy má v rámci jeho priznania ako nárokovateľnej náhrady charakter nákladu spojeného s uplatnením pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka, teda bude mať v tomto kontexte hmotnoprávny charakter. Dôležitá je

²⁰ § 121 ods. 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník

²¹ Bližšie pozri bod 9. Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 60/2022 z 10. februára 2022

však skutočnosť, že strana úspešná v spore má mať nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov.

Zoznam použitých zdrojov

- FIAČAN, I., KEREČMAN, P., BARICOVÁ, J., HELLENBART, V., SEDLAČKO, F. a kol. Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2015, 224 s. ISBN: 978-80-89603-34-3
- HORVÁTH, E. Zákon o súdnych poplatkoch. Komentár. Druhé, doplnené a prepracované vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014, 265 s. ISBN: 978-80-8168-044-1
- MAGOČOVÁ, B. Trovy súdneho konania – Judiaktúra. Žilina : Eurokódex, 2021, 601 s. ISBN: 978-80-8155-103-1
- Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. Zn. 6MCdo 9/2013
- Rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 125/2011 zo dňa 20.11.2011
- Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 60/2022 z 10. februára 2022
- ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2022, 1752 s. ISBN : 978-80-7400-909-9
- Vyhláška ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb
- Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
- Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky
- Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnom poplatku a o poplatku za výpis z registra trestov
- Zákon č. 99/1964 Zb. Občiansky súdny poriadok

Košické dni súkromného práva V.
Recenzovaný zborník vedeckých prác

Vydavateľ: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Rok vydania: 2024

Náklad: 160 kusov

Rozsah strán: 504

Vydanie: prvé

Tlač: TYPOPRESS-TLAČIAREŇ s.r.o.

Účelová publikácia, nepredajná.

ISBN 978-80-8129-168-5 (e-publikácia)

ISBN 978-80-8129-167-8 (tlačená publikácia)